

СИНОПСИС ИЗЛОЖБЕ: ДИНАСТИЈА ОБРЕНОВИЋ – ИЗ ЗАОСТАВШТИНЕ

Изложба је постављена у сали за тематске изложбе Народног музеја и у делу хола испред сале. Прегледности ради, портрети, акварели, цртежи, литографије, оригиналне и репродуковане фотографије, прогласи, документа и друго, презентовани су хронолошким редом, колико је то било могуће, у вертикали, дуж зидова сале и на преградним паноима, уз одговарајућу опрему и подлоге за фотографије, плакате и документа. За одећу, униформе, личне предмете, важнија документа, печате, новац, оружје и друго коришћене су вертикалне и хоризонталне витрине, које су такође хронолошким редом, уклапане у расположиви простор као и намештај и скулптуре. Централни део просторије искоришћен је за презентацију заставе са двора Обреновића, портрете већих димензија и витрине у којима су експонати који се односе на све Обреновиће (печати, ордење, документа и друго).

ХОЛ ИСПРЕД ИЗЛОЖБЕНЕ САЛЕ

Уводна легенда

У периоду српске револуције 1804. године током борбе за ослобођење од турске власти и феудалних односа, кроз Први и Други српски устанак 1804-1815. стварана је и српска држава. Милош Теодоровић Обреновић, учесник и војвода у Првом и вођа у Другом српском устанку, родоначелник династије Обреновић, 30-тих година XIX века остварио је аутономију Кнежевине Србије и поставио темеље српске националне државе.

Као државотворци апсолутичког метода владавине Обреновићи су, од 1815-1842. и 1858-1903. колико су владали Србијом, тежили да се новостворена Кнежевина Србија у националном, државно-правном, економском и културном погледу одвоји од утицаја Турске, да се у процесу решавања источног питања потпуно осамостали и ослободи и друге српске области под турском влашћу. Настојали су да се Србија ближе повеже са европским државама, саобрази њиховом друштвеном систему и истовремено опстане у сукобима интереса великих сила на Балкану.

Од феудалне турске провинције с почетка XIX века, Србија је у XX век ушла као независна парламентарна монархија са значајним привредним достигнућима, формираним бројним управним и културно-националним установама и прихваћеним цивилизацијским достигнућима тога времена, што је свакако и заслуга владара династије Обреновић.

Изложба је посвећена владарима династије Обреновић, њиховим блиским сродницима и животним судбинама, уз део њихове материјалне заоставштине, без претензија да обухвати целокупан развој Србије у XIX веку.

скулптура (мермер)

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ

Рад. И. Кососа 1860, по нарудбини кнегиње Јулије
НМ, инв. бр. 127

слика (уље)

ТАКОВСКИ УСТАНАК 1815. ГОДИНЕ

Рад П. Јовановића 1898, по нарудбини краља Александра Обреновића
НМ, инв. бр. 117

Према ранијим договорима српских старешина о поновном дизању устанка на народном сабору у Такову, на Цвети, 11/23. априла 1815, потврђен је избор Милоша Обреновића за вођу устанка

РОДОСЛОВ ОБРЕНОВИЋА

Према истраживањима проф. др Радоша Љушића, израда Д. Поповски
Поред података родослов садржи дим. и грбове Обреновића са њихових печата као и грбове Кнежевског и Краљевског дома Обреновића.

акварели

ГРБ КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ

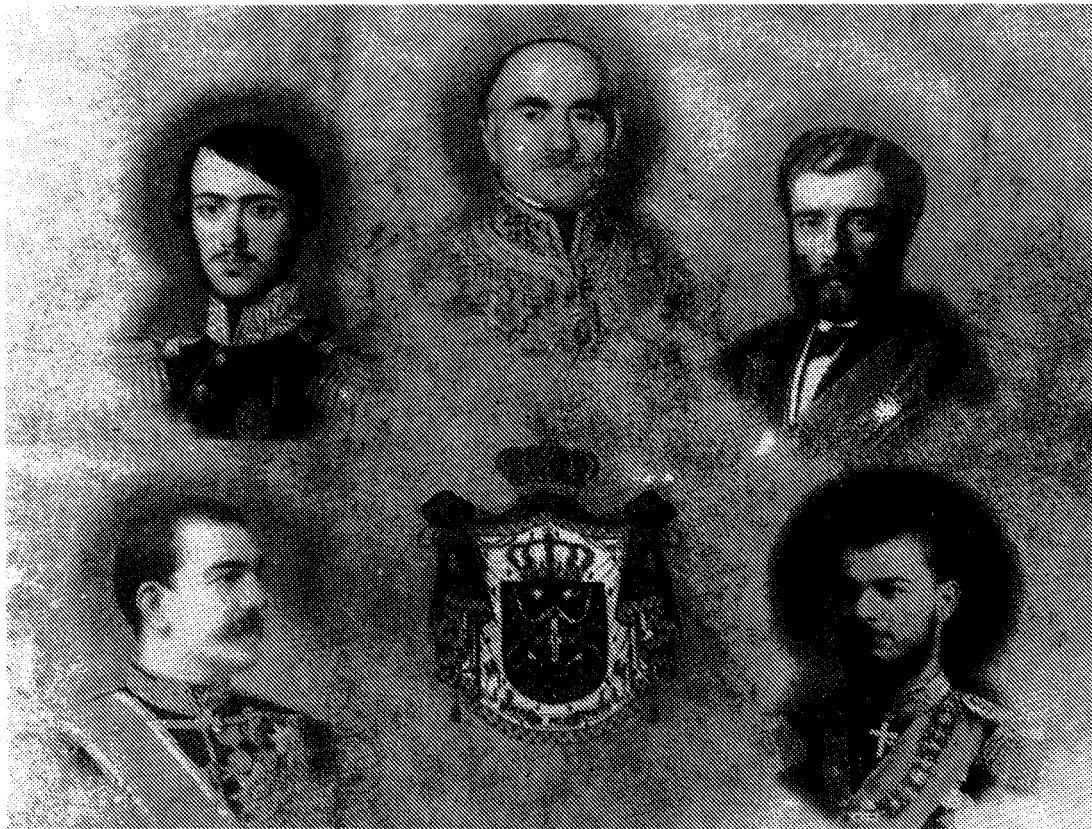
Рад Ч. Васића
Дим. 40 x 60

Грб и застава Кнежевине Србије установљени су за време кнеза Милоша 1839. године. Застава је црвено, плаво, бела са четири шестокраке звезде у углу црвеног поља које су касније уклоњене. За грб је узета стара српска ознака – штит са крстом и четири оцила са маслиновом гранчицом са леве и хрстовом са десне стране штита. Иза штита је порфир (плашт) са круном на врху.

ГРБ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

Рад Ч. Васића
Дим. 40 x 60

Обновом Краљевине у Србији 1882, усвојен је и нови грб који обједињује знамење Срба као народа – штит са крстом и оцилима и њихову вековну тежњу за уједињењем у једну државу – штит са сребрним белим двоглавим орлом, симболом Немањића ("царства од Немање остављеног"). Изнад штита је круна, а у позадини порфир са круном на врху.

*Владари из династије Обреновића и грб краљевског дома Обреновића.
Горе слева надесно: кнез Милан Обреновић II, кнез Милош Обреновић I, кнез
Михаило Обреновић III; доле леви надесно: кнез (краљ) Милан Обреновић IV и
краљ Александар Обреновић V*

скулптура (бронза)

ВЕЛИМИР ТЕОДОРОВИЋ

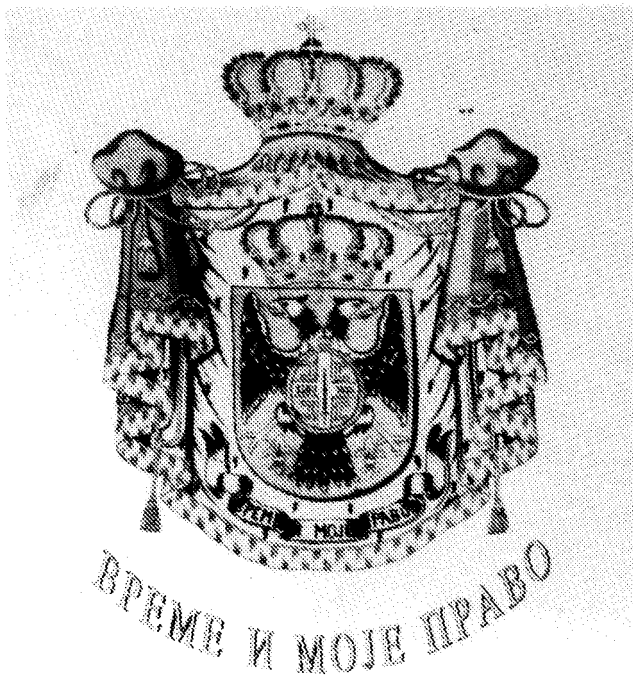
Рад Ј. Кранца
НМ, инв. бр. 718

Изложбена сала

I ДЕО – УСТАНЦИ

Милош Теодоровић Обреновић родио се 7/19. марта 1783. у селу Добриња (Ужичка нахија), у другом браку Вишње и Теодора Михаиловића. После очеве смрти 1802. године, прешао је у Брусницу (Рудничка нахија) код брата по мајци Милана Обреновића, сточарског трговца, и постао његов помоћник.

У Првом српском устанку 1804-1813, под вођством Карађорђа Петровића (1862-1817), Милош је уз свог полубрата команданта и војводу Милана, ратовао против Турака, а после братовљеве смрти 1810, током 1811.

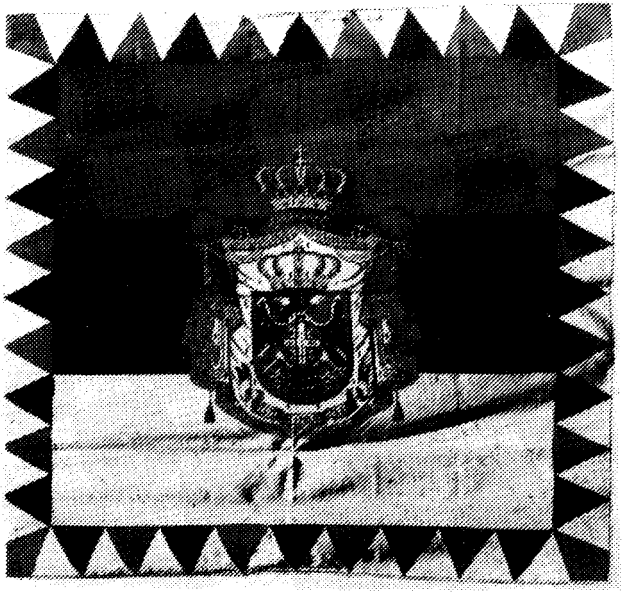
Грб краљевског дома Обреновића

поставио је командант југозападнoг фронта. После војног пораза устаника 1813. остао је са народом у покореној Србији, предао се Турцима и постао обор-кнез Крагујевачке, Рудничке и Пожешке нахије.

На народном сабору у Такову, 11/23. априла 1815, изабран је за вођу устаника, који су под његовом командом за непуних пет месеци ослободили већи део Београдског пашалука. Тада је Милош Обреновић, да би спречио нове, још веће сукобе са Турцима, одлучио да поведе преговоре о миру. На основу ових преговора, потврђених султановим ферманима, у Београдском

пашалуку је 1816. уведена двојна српско-турска управа и власт, а од представника нахија установљена Народна канцеларија – као орган српске управе и посредник између Турака и народа. Убрзо Милош Обреновић је народну канцеларију потчинио својој власти и сам постао старешина и представник српског народа. Скупштина народних старешина изабрала га је 1818. за наследног кнеза.

Године 1804. оженио се Љубицом, кћерком Марије и Радосава Вукомановића из села Срезојеваца (Рудничка нахија). Имали су осморо деце. Као мали умрли су му два сина и две кћери, а остали су синови Милан и Михаило о кћери Петрија и Јелисавета.

Застава са двора Обреновића (до 1903. г.)

фотографије

**ДОБРИЊА – РОДНО МЕСТО МИЛОША ТЕОДОРОВИЋА
ОБРЕНОВИЋА – СА ЧЕСМОМ И ЦРКВОМ**

Репродукција цртежа В. Тителбаха, ИМС, фототека

У спомен на оца Теодора кнез Милош је у Добрињи 1821. подигао цркву у којој се налази Теодоров гроб, а 1860. и чесма са чардаком. Школу коју је он започео завршио је кнез Михаило, а краљ Милан је цркви поконио иконостас 1883. године.

БРУСНИЦА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА

Репродукција цртежа Ф. Каница
ИМС, фототека

По преласку у Брусницу Милош Т. Обреновић је као помоћник полубрата Милана почео да се бави трговином. Тргујући стоком доста је путовао, стигао је до

Јадранског мора. У Брусници се 1804. оженио Љубицом, кћерком Марије и Радо-сава Вукомановића из села Срезојеваца. Захваљајући Милановом угледу, венчани кум им је био вожд Карађорђе Петровић.

портрет (фотографија)

ВОЈВОДА МИЛАН ОБРЕНОВИЋ (ОКО 1777-1810)

"Знаменити Срби", репродукција

Трговац стоком из Бруснице, учесник у I српском устанку, командант и војвода Рудничке, Пожешке и Ужичке нахије, совјетник и делегат Правитељству-јушћег совјета у руском Главном штабу у Букурешту, где је умро и сахрањен 1810. Кнез Милош је 1836. пренео његове посмртне остатке у Херешти, а општина Г. Милановца, априла 1995. у Брусницу.

цртеж

КАРАЂОРЂЕ У БОЈУ

Рад А. Јовановића
МГБ, инв. бр. А 335
Димензије 60 x 40

Уз полубрата Милана, Милош Обреновић је учествовао у многим бојевима I устанка: од освајања Рудника и Јагодине 1804, Карановца и Ужица 1805, Мишара и Београда 1806, Малајнице и тврђаве Ужице 1807, бојева на југозападном фронту 1809. и 1810, Варварину 1810. до боја на Равњу 1813. године и стекао титулу војводе.

цртеж

КУЋА У КОЈОЈ ЈЕ ЖИВЕО МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ У СЕЛУ ГОРЊА ЦРНУЋА

Рад Б. Продановића
ИМС, инв. бр. Л 2042

Пред терором Турака 1813, Милош Обреновић је породицу склонио у манастир Никоље, а сам се скривао у пећинама Каблара. У пролеће 1814. вратио се у Рудничку нахију и настанио у кући Милована Матковића у Г. Црнућу, где је остао до 1818. године.

акварел

КУЋА У СЕЛУ ШАРАНИМА У КОЈОЈ ЈЕ ЈЕДНО ВРЕМЕ 1814. ГОДИНЕ ЖИВЕО МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ

Рад В. Тителбаха
Музеј рудничко-таковског краја, Г. Милановац

акварели

МИЛОШ НА ТОПУ

Рад А. Јовановића
ИМС, инв. бр. Л 2484

После објаве о дизању устанка на народном сабору у Такову, априла 1815. устанак се брзо проширио у целом Београдском пашалуку.

МИЛОШ У БОЈУ

Рад А. Јовановића
МГБ, инв. бр. 403

Под командом Милоша Обреновића устаници су, од априла до августа 1815, после више бојева (на Љубићу, Палежу, Чачку, Пожаревцу, Дубљу и другим местима), ослободили унутрашњост Београдског пашалука и пресекли везе Београда са осталим турским провинцијама.

документ

ИЗВЕШТАЈ КНЕЗА МИЛОША И ЈЕДАНАЕСТ НАХИЈСКИХ КНЕЗОВА РУСКОМ ЦАРУ, ОД 16. АВГУСТА 1817, О ПРЕЛАСКУ КАРАЂОРЂА У СРБИЈУ И ЊЕГОВОМ УБИСТВУ, УЗ ПРАВДАЊЕ ДА СУ ТО УЧИНИЛИ ТУРЦИ

Архив Србије, ЗМП 309

Са идејом о заједничкој борби свих хришћанских народа на Балкану против Турака Карађорђе се вратио у Србију, али је по наређењу Милоша Обреновића, који је сматрао да није погодно време за наставак ратовњања, убијен 25. јула 1817. године.

ИДЕО

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ I (1783-1860)

Прва влада 1815-1839. и емиграција 1839-1858.

У периоду 1815-1839. кнез Милош је поставио темеље српске државе XIX века. Мудар државник и вешт политичар, потиснуо је Турску и под својом контролом формирао националну управу и власт. Године 1830. и 1833. издејствовао је аутономију Кнежевине Србије, њено правно признање и територијално проширење, као и исељавање турског становништва из унутрашњости Србије (осим утврђених градова), а за себе добио наследно кнежевско достојанство. Истовремено се изборио и за самосталност српске цркве у односу на цариградску патријаршију.

Кнез Милош је укинуо феудалне односе, омогућио стварање слободног сељачког поседа и досељавање српског и другог хришћанског становништва у Србију. Организована је административна, судска и управна власт, оформљене мање војне јединице, набављена штампарија и штампане српске књиге и новине. Отворене су многе основне школе, ниже гимназије и лицеј (гимназија), упућени први питомци на школовање у европске центре, из чијих редова су поникли познати српски интелектуалци, политичари и државници. Обновио је и материјално помагао српске манастире и подигао многе цркве.

Трговачки монопол и политички деспотизам омогућили су му да постане и апсолутни господар и најимућнији човек у Србији. Одлучност, па и суровост у обрачуна са политичким противницима, изазвале су појави опозиције његовом личном режиму из редова њему блиских сарадника – уставобранитеља, који су желели да уставом ограниче његову власт. Први српски устав – Сретењски, донесен 1835. и оцењен као либералан, изазвао је противљење великих сила, па је убрзо укинут. Другим, тзв. Турским уставом из 1838, ограничена је кнежева моћ деобом власти између кнеза и 17 доживотно изабраних чланова Државног савета. Незадовољан, јуна 1839, са млађим сином Михаилом напустио је Србију и прешао Влашку, а на власти оставио старијег сина Милана.

У еммиграцији од 1839-1858. живео је у Влашкој где је поседовао више имања, салаша (мошија) са годишњим приходом од више хиљада дуката. Наставио је да се бави трговином и успешним новчаним пословањем знатно повећао своје богатство. Због помагања српског народа за време Нишке буне 1841, на захтев Турске морао је да напусти Влашку и пређе у Беч. Из пословних и здравствених разлога пропутовао је скоро целу Европу, суретао се са српским књижевницима и студентима у Бечу, помагао их, а истовремено и подржавао своје присталице у Србији у жељи да се врати на власт.

портрет (уље)

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ (1783-1860)
КНЕЗ СРБИЈЕ 1815-1839. И 1858-1860

Рад П. Бурковића 1824.
НМ, инв. бр. 870

фотографије

КОНАК КНЕЗА МИЛОША ОБРЕНОВИЋА У КРАГУЈЕВЦУ

Репродукција снимака А. Јовановића

"ШАРЕНИ" ЖЕНСКИ КОНАК У КРАГУЈЕВЦУ

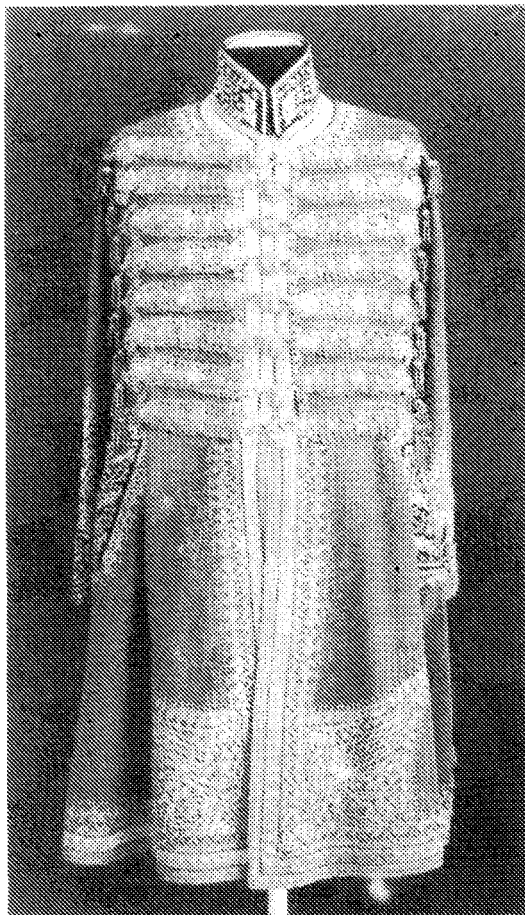
Репродукција снимака А. Јовановића
ИМС, инв. бр. 42672

КОНАК КНЕЗА МИЛОША У ПОЖАРЕВЦУ

Репродукција снимка А. Јовановића 1883.

ИМС, инв. бр. 42672

Ради обављања државних и приватних послова кнез Милош је 1825. у Пожаревцу саградио је конак са више пратећих зграда, као и касарну за око 200 војника.

Свечана долама Кнези Милоша

фотографија

**КОНАК КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ
У БЕОГРАДУ**

Репродукција цртежа непознатог аутора, средином XIX века

Први, тзв. Велики конак у Београду сазидао је кнез Милош 1818, на месту где је данас Патријаршија, али у њему није боравио. Ту су били смештени народна канцеларија и суд. У периоду од 1820-1830. сазидао је други конак који је намењен књегини Љубици и деци.

одећа (витрина)

**ХАЉИНА
КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ КОЈУ ЈЕ
КНЕЗ МИЛОШ ДОБИО
ОД СУЛТАНА МАХМУДА
ПРИЛИКОМ ЊЕГОВЕ ПОСЕТЕ
ЦАРИГРАДУ 1835. ГОДИНЕ**

МСПЦ, инв. бр. 4716

одећа (витрина)

**СВЕЧАНА ДОЛАМА
КНЕЗА МИЛОША**

ИМС, инв. бр. И 3155

фотографија

НАСЛОВНА СТРАНА НОВИНА СРПСКИХ, ОД 20. ЈАНУАРА 1834, СА ОБЈАВЉЕНИМ ТЕКСТОМ ХАТИШЕРИФА СУЛТАНА МАХМУДА II ИЗ 1830. ГОДИНЕ КОЈИМ ЈЕ СРБИЈА ДОБИЛА АУТОНОМИЈУ У ОКВИРУ ТУРСКОГ ЦАРСТВА

Хатишериф и Берат о кнежевском достојанству прочитани су у Београду, на Таш-Мајдану, 30. новембра/ 12. децембра 1830. (на дан Првозваног Андрије). У говору кнез Милош је истакао: "Тако, браћо, постадосмо и ми од јуче народом...који има сопствена своја права" и "наступа ера Србског битија." Уз звуке звона, усклике народа и пуцњаву топова кнез Милош је испраћен до цркве где је миропомазан као кнез-владар и огрнут освећеном херванијом (плашт) уз песму "Тебе Бога хвалимо". Дан Првозваног Андрије до краја прве владе кнеза Милоша прослављан је као државни празник, а на месту где је прочитан Хатишериф подигнута је црква св. Марка (данас нова црква).

документа (витрина)

**ПРЕПИС БЕРАТА СУЛТАНА МАХМУДА II ИЗ ОКТОБРА 1830.
О НАИМЕНОВАЊУ МИЛОША ОБРЕНОВИЋА ЗА КНЕЗА
СРБИЈЕ**

АС, КК-XXX, 22

**ПРЕПИС БЕРАТА СУЛТАНА МАХМУДА II, ОД 30. АВГУСТА
1830. О ПРАВУ НАСЛЕДСТВА ПОРОДИЦИ
МИЛОША ОБРЕНОВИЋА**

АС, КК-XXX, 23

**ПРЕПИС ХАТИШЕРИФА СУЛТАНА МАХМУДА II ИЗ 1833.
ДАТ КНЕЗУ МИЛОШУ О ПРИПАЈАЊУ ШЕСТ ОДВОЈЕНИХ
НАХИЈА, ОСЛОБОЂЕНИХ У ПРВОМ УСТАНКУ
И ОБАВЕЗОМ ТУРСКОГ СТАНОВНИШТВА
ДА НАПУСТИ СРБИЈУ ОСИМ УТВРЂЕНИХ ГРАДОВА**

АС, КК-XXX, 25

карта

КАРТА КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ ИЗ 1831 ГОДИНЕ

копија, ИМС

Крајем 1830. и почетком 1831. руско-турска комисија (А. Сашаљски, П. Коцебу и Ледиб Ефендија) обишла је српско-турску границу, извршила разграничење обухвативши и део територије освојене у I устанку, којом је Кнежевина Србија издвојена из територије Турског царства. Обезбеђењу границе кнез Милош је посветио посебну пажњу: обележена је трајним знацима, изграђене су карауле, подизане војне, санитарске и царинске установе. Године 1834. територија Кнежевине износила је 38.000 km² са 698.624 становника.

документа (витрина)

СРЕТЕЊСКИ УСТАВ ИЗ 1835. ГОДИНЕ

АС, раритети бр. 10

Први Устав Кнежевине Србије, чији је творац Димитрије Давидовић свечано је проглашен на Сретење 2/14-4/16. фебруара 1835. у Крагујевцу. Кнежевина Србија је нераздељива и у унутрашњој управи независна држава са Кнезом, Саветом и Народном скупштином и поделом власти на законодавну, извршну и судску. Истакао је политичку индивидуалност Србије (грб и застава), укинуо феудалне односе и гарантовао грађанска права. Укинут је због противљења Турске и великих сила.

СКИЦА ЗА ГРБ КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ

АС, КК-ХЛ, 12

ТУРСКИ УСТАВ ИЗ 1838. ГОДИНЕ

АС, раритети бр. 11

Према новом, тзв. Турском уставу, састављеном у Цариграду, власт са кнезом делио је Државни савет од 17 доживотно изабраних чланова које кнез није могао да смени без пристанка Турске. Власт се делила на законодавну, извршну и судску, али подела власти између кнеза и савета није прецизно извршена. Народна скупштина је остала саветодавно тело и сазивана је према потреби. Осигуравао је слободу трговине, грађанска права и штитио друштвени статус чиновника.

ЗАКОН О УСТРОЈСТВУ СОВЈЕТА ИЗ 1839. ГОДИНЕ

АС, ДС, 1839, 24, 91

Закон су на основу Устава донели саветници и њиме преузели законодавну, а Кнеза лишили и извршне власти. Према овом Закону Кнез је и министре могао да бира само међу саветницима, који су по престанку мандата остајали и даље чланови Савета. Развлашћен Кнез Милош је 1/12. јуна са млађим сином Михаилом напустио Србију и настанио се на својим имањима у Влашкој.

портрет (уље)

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ I

Рад Бранта, 1835.
НМ, инв. бр. 697

групни портрет (уље)

КЊЕГИЊА ЉУБИЦА СА СТАРИЈИМ СИНОМ МИЛАНОМ

Рад С. Тодоровића, 1882.
НМ, инв. бр. 348

портрет (фотографија)

ПЕТРИЈА (ПЕРКА) ОБРЕНОВИЋ, УДАТА БАЈИЋ (1808-1866)

Репродукција снимка А. Јовановића
МГБ, инв. бр. АЈ 943

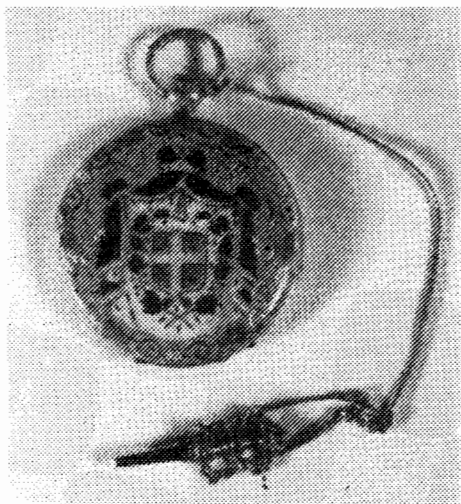
Старија кћерка кнеза Милоша, рођена у Брусници. Године 1824. удала се за Теодора Бајића од Варадије, трговца из Земуна, са којом је кнез Милош касније трговао. (Петријина спрема за удају делом је набављена у Будимпешти).

портрет (уље)

ЈЕЛИСАВЕТА (САВКА) ОБРЕНОВИЋ, УДАТА НИКОЛИЋ
(1814-1848)

Рад М. Барабаша, 1845.
МГБ, инв. бр. У 1162

Млађа кћерка кнеза Милоша, рођена у Шаранима. Похађала је основну школу у Крагујевцу, а имала је и приватног учитеља клавира. Удала се 1831. за Јована барона Николића од Рудне, аустријског официра.

Саш си двори кнези Милоша

портрет (уље)

КНЕЗ МИХАИЛО ОБРЕНОВИЋ

Рад Ј. Поповића, 1841.
НМ, инв. бр. 926

лични предмети (витрина)

СОБНА КАПА КНЕЗА МИЛОША

ИМС, инв. бр. И 3153

ПОЈАС ЗА НОВАЦ КНЕЗА МИЛОША

ИМС, инв. бр. И 3728

ЛУЛА КНЕЗА МИЛОША КОЈУ ЈЕ ДОБИО ОД ТЕОДОРА
БАЈИЋА ПРИЛИКОМ ВЕРДИБЕ СВОЈЕ КЋЕРКЕ ПЕТРИЈЕ
ИМС, инв. бр. И 3145

УКОСНИЦЕ КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ
МГБ, инв. бр. УПЕ 333

КАПА КНЕЗА МИЛАНА СТАРИЈЕГ СИНА КНЕЗА МИЛОША
ИМС, инв. бр. И 3158

ЗЛАТАН ПРСТЕН КНЕЗА МИЛАНА
ИМС, инв. бр. Р 1917

Млади кнез Милан сахрањен је у цркви св. Марка (Палилулска црква). Када су убијени краљ Александар I и краљица Драга 1903, сахрањени су у истој цркви (данас црква св. Марка, на Ташмајдану) и том приликом је извађен овај прстен са натписом Милан II 1839.

ЛЕПЕЗА ПЕТРИЈЕ ОБРЕНОВИЋ
МГБ, инв. бр. УПЕ 318

КЕСА ЗА НОВАЦ КНЕЗА МИХАИЛА КАДА ЈЕ БИО ДЕТЕ
ИМС, инв. бр. И 7289

СРЕБРНА КУТИЈА ЗА СВЕЋЕ КНЕЗА МИЛОША
ИМС, инв. бр. Р 651

КОНАК КНЕЗА МИЛОША У КРАГУЈЕВЦУ
Сtereo-снимак А. Јовановића
ИМС, инв. бр. И 1652

ШАРЕНИ КОНАК У КРАГУЈЕВЦУ
Сtereo-снимак А. Јовановића
ИМС, инв. бр. И 1652

портрет (гравира)

ТОМА ВУЧИЋ ПЕРИШИЋ (1787-1859)
Рад
ИМС, инв. бр. Л 4389

Учесник I и II српског устанка и дугогодишњи сарадник кнеза Милоша и прво министар војни. После 1835. прешао је на страну опозиције кнезу Милошу и постао један од његових највећих противника. Члан Државног савета, намесник кнезовима Милану и Михаилу. Вођа буне против кнеза Михаила. Два пута министар унутрашњих дела и председник Савета.

фотографије

ХЕРЕШТИ - ИЗГЛЕД ДВОРЦА КНЕЗА МИЛОША

Репродукција новијег снимка
ИМС, фототека

Једно од својих једанаест великих поседа (мошија) - Херешти са дворцем кнез Милош је купио 1831. од старе бојарске породице Насртурел, обновио цркву св. Тројице и настанио српско и бугарско становништво. Једно село некадашњи катун овог имања и данас носи име Милошешти.

КУЋА КНЕЗА МИЛОША У БУКУРЕШТУ

Репродукција новијег снимка
ИМС, фототека

Од барона Сашеларија кнез Милош је 1839. купио кућу у Букурешту познату под именом "Венецијана Вакуреску" коју је 1842. поклонио руском цару и у којој се налазио руски конзулат, а за себе купио другу. Године 1831. кућу у близини Галације уступио је на коришћење Карађорђевој удовици Јелени и сину Александру.

литографије

ИЗГЛЕД КИЈЕВА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА

Рад непознатог аутора
НМ, инв. бр. 121

ИЗГЛЕД КРЕМЉА У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ XIX ВЕКА

Рад Брока, Ланглим Монтила
НМ, инв. бр. гр. 1913

ИЗГЛЕД БАЊЕ РОХИЧ У ШТАЈЕРСКОЈ (РОГАШКА СЛАТИНА)

Рад Ј. Пафсинија
НБС, инв. бр. 74

У емиграцији 1839-1858. кнез Милош је пропутовао скоро целу Европу - Аустрију, Немачку, Француску, Русију, Пољску и боравио у Бечу, Будимпешти, Загребу, Љубљани, Берлину, Инсбруку, Линцу, Дрездену, Берну, Женеви, Паризу, Петрограду, Москви, Кијеву, Варшави, Темшвару, као и у бањама: Топлице у Чешкој, Маријенбад, Карлсбад, Ишл, Мехадја, Рохич и друге.

портрет (уље)

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ I

Рад Ј. Грандауера 1844. у Бечу

ИМС, инв. бр. Л 2173

Ш ДЕО

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ II

И

КНЕЗ МИХАИЛО ОБРЕНОВИЋ III

(Прва влада 1839-1842. и емиграција 1842-1858.)

Кнез Милан Обреновић II (1819-1839), старији син кнеза Милоша, рођен је 6/18. октобра 1819. у Крагујевцу. Школујући се приватно научио је руски и француски језик. Године 1837. када је кнез Милош установио Војну академију, која је 1838. из Крагујевца пресељена у Београд, кнез Милан је постао њен питомац, а први пук српске војске носио је његово име - "књажеско-српска бег – Миланова регимента."

Кнез Милан је преузео власт 1/12. јуна 1839, али га је због болести замењивало намесништво које су сачињавали Јеврем Обреновић (брат кнеза Милоша и представници Уставобранитеља. Оболевши од туберкулозе, умро је у двадесетој години живота, 26. јуна/8. јула 1839, непуне четири недеље после преузимања власти. Сахрањен је у тадашњој палилулској цркви св. Марка на Ташмајдану.

* * *

Кнез Михаило Обреновић III (1823-1868), млађи син кнеза Милоша, родио се 4/18. септембра 1823. у Крегујевцу и одрастао уз мајку у родном месту, Пожаревцу и Београду. Школовао се у Лицеју у Крагујевцу и војној академији, а за учење страних језика имао је учитеља из Париза. После братовљеве смрти вратио се из Влашке и био потврђен као изборни, а не наследни кнез. Посебним султановим актом и њему су за намеснике одређени Уставобранитељски прваци Тома Вучић Перишић и Аврам Петронијевић, са којима је брзо дошао у сукоб. Одлуком Народне скупштине, у лето 1840, Уставобранитељи су протерани из Србије.

Као владар млади кнез Михаило се трудио да централизује власт, ојача државне финансије и води активну националну политику. Помагао је Нишку буну, која је због суровости турске власти избила 1841. у нишкој, пиротској, лесковачкој и прокупачкој нахији.

После повратка Уставобранитеља и оружаног сукоба са присталицама Томе Вучића Перишића кнез Михаило је септембра 1842, напустио Србију. За новог кнеза изабран је Карађорђевићев син Александар који се са мајком Јеленом вратио 1839. у Србију и 1841. постао ађутант кнеза Михаила.

Време у емиграцији од 1842-1858. кнез Михаило провео је на путовању по Европи, посетио је све европске земље и владаре, боравио у Русији као гост руског цара Николе I и настанио се у Бечу, где је од 1841. боравио и кнез Милош.

Године 1853. у Бечу се оженио грофицом Јулијом Хуњади, кћерком угарског грофа Ференца Хуњадија и Марије, грофице Зичи, од које се развео 1865. године.

документа

ПРЕПИС БЕРАТА СУЛТАНА АБДУЛ МЕЦИДА
ИЗ 1839. ГОДИНЕ О ИМЕНОВАЊУ КНЕЗА МИЛАНА
ОБРЕНОВИЋА ЗА ВРХОВНОГ КНЕЗА СРБИЈЕ
АС, КК-XXX, 28

ПРЕПИС БЕРАТА СУЛТАНА АБДУЛ МЕЦИДА
ИЗ 1839. ГОДИНЕ О ИМЕНОВАЊУ МИХАИЛА ОБРЕНОВИЋА
ЗА ИЗБОРНОГ КНЕЗА СРБИЈЕ
АС, КК, XXX, 5

ПРОКЛАМАЦИЈА КНЕЗА МИХАИЛА, ОД 5. МАРТА 1840,
О БОРАВКУ У ЦАРИГРАДУ ГДЕ ЈЕ, ПРЕ ДОЛАСКА НА ВЛАСТ
БИО ПРЕДСТАВЉЕН СУЛТАНУ АБДУЛ МЕЦИДУ И, ПО
СУЛТАНОВОЈ ЖЕЉИ У ПРАТЊИ СВОЈЕ МАЈКЕ КЊЕГИЊЕ
ЉУБИЦЕ ПРОВЕО ДВА МЕСЕЦА
ИМС, инв. бр. И 480

ПИСМО КНЕЗА МИЛОША ИЗ БЕЧА, КНЕЗУ МИХАИЛУ ОД 5.
НОВЕМБРА 1841, ДА СЕ ХАТИШЕРИФ И БЕРАТ
О НАСЛЕДНОМ КНЕЖЕВОМ ДОСТОЈАНСТВУ НЕ НАЛАЗИ
КОД ЊЕГА
ИМС, инв. бр. И 589

ПОСМРТНИЦА КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ
ОД 14/26. МАЈА 1843. ГОДИНЕ
ИМС, инв. бр. И 295

портрет (уље)

КНЕЗ МИЛАН ОБРЕНОВИЋ II (1819-1839) КНЕЗ СРБИЈЕ 1839.
Рад У. Кнежевића пре 1855.
НМ, инв. бр 995

слика (уље)

КНЕЗ МИЛАН НА ОДРУ

Рад Ј. Исавловића 1839.

НМ, инв. бр. 104

портрет (уље)

КНЕЗ МИХАИЛО ОБРЕНОВИЋ III (1823-1868)

КНЕЗ СРБИЈЕ 1840-1842. И 1860-1868.

Рад У. Кнежевића, 1854.

НМ, инв. бр. 531

*Кнез Милан Обреновић II (1819-1839)
кнез Србије 1839.*

Рад Уроша Кнежевића

портрет (уље)

КЊЕГИЊА ЉУБИЦА ОБРЕНОВИЋ (1788-1843)

КЊЕГИЊА СРБИЈЕ 1815-1839.

Рад У. Кнежевића 1855.

НМ, инв. бр. 1013

Кнегиња Љубица (1788-1843)

Рад Уроша Кнежевића

Енергична, храбра и незадовољна због запостављања од стране кнеза Милоша, једно време се придружила његовој опозицији, али се током 1839. повукла и после кнежевог одласка активно је радила на његовом повратку. Помагала је кнезу Михаилу за време сукоба са Уставобранитељима. Напустила је Србију 1842,

умрла у Новом Саду 1843. у педесетпетој години живота и сахрањена у манастиру Крушедолу.

одећа (витрина)

МУНДИР КНЕЗА МИХАИЛА

ИМС, инв. бр. И 3175

цртеж

КОНАК КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ

Рад Е. Мауновића

ИМС, инв. бр. Л 1468

намештај

**ТОАЛЕТНИ СТО – КОАФЕЗА, ИЗРАЂЕН У ПРВОЈ
ПОЛОВИНИ ХVIII ВЕКА, ПОКЛОН КНЕЗА МИЛОША**

Вила Обреновића, код Смедерева у Виноградима, Влада Републике Србије,
попис бр. 243

портрет (акварел)

САВКА ОБРЕНОВИЋ УДАТА НИКОЛИЋ

Рад М. Барабаша 1845.

МГБ, инв. бр. У 403

литографија

ХЕРКУЛОВО КУПАЛИШТЕ У МЕХАДИЈИ

Рад Ф. Волфа

НБС, инв. бр. гр. 261

Поред кнеза Милоша, бању Мехадију посећивала је и књегинја Љубица где је
водила и болесног сина Милана.

витрина

**КРИСТАЛНА ЧАША КЊЕГИЊЕ ЉУБИЦЕ КОЈУ ЈЕ ДОБИЛА
НА ПОКЛОН ОД РУСКОГ ЦАРА**

МГБ, инв. бр. УПЕ 279

**СРЕБРНА ЧАША СА ПОЗЛАТОМ ИЗНУТРА КНЕЗА МИЛОША
СА ИНИЦИЈАЛИМА МТО**

ИМС, инв. бр. Р 647

ВОТИВНИ ТАЊИР ОД СРЕБРА КНЕЗА МИЛОША
ИМС, инв. бр. Р 3707

ДЕО ПОРЦЕЛАНСКОГ СЕРВИСА ЗА ЧАЈ
ПЕТРИЈЕ ОБРЕНОВИЋ СА МОНОГРАМОМ ПО – ИБРИК
ЗА ЧАЈ И ИБРИК ЗА МЛЕКО
МГБ, инв. бр. УПЕ 1407, 1408

ПОРЦУЛАНСКИ СЕРВИС ЗА РУЧАВАЊЕ
ПЕТРИЈЕ ОБРЕНОВИЋ СА МОНОГРАМОМ ПО
МГБ, инв. бр. УПЕ 1409, 1411-1416, 1417-1421, 1422, 1423

ДЕО СЕРВИСА ЗА РУЧАВАЊЕ ИЗ КУЋЕ БАРОНА
МИЛОША БАЈИЋА ОД ВАРАДИЈЕ ПЕТРИЈИНОГ СИНА
МГБ, инв. бр. УПЕ 1424-1426 и 1427-1432

ДВЕ ПОСРЕБРЕНЕ ЧАШЕ У ОБЛИКУ ВАЗЕ, КОЈУ ЈЕ КНЕЗ
МИЛОШ ПОКЛАЊАО ЗАСЛУЖНИМ ЉУДИМА
ИМС, инв. бр. Р 649

ПЕТ ПОСРЕБРЕНИХ ЧАША СА ПОЗЛАТОМ ИЗНУТРА, КОЈЕ
ЈЕ КНЕЗ МИЛОШ ПОКЛАЊАО ЗАСЛУЖНИМ ЉУДИМА
ИМС, инв. бр. Р 649

ПОСРЕБРЕНИ ПОСЛУЖАВНИК КОЈИ ЈЕ НАБАВИО
КНЕЗ МИЛОШ
ИМС, инв. бр. Р 680

акварели

ПАНОРАМА БЕОГРАДА
Рад А. Јовановића 1845.
МГБ, инв. бр. А 333

Намеру да престоницу Кнежевине Србије из Крагујевца премести у Београд кнез Милош није остварио. Учинио је то кнез Михаило 1841. године.

КНЕЗ МИХАИЛО ОТВАРА ПРВУ СЕДНИЦУ
ДРУШТВА СРПСКЕ СЛОВЕСНОСТИ 1841. ГОДИНЕ
Рад А. Јовановића 1841.
МГБ, инв. бр. А 367

Под покровитељством кнеза Михаила, септембра 1841, основано је Друштво српске словесности са задатком: ширење науке, усавршавање српског народног језика и издавање часописа "Гласник друштва српске словесности"

фотографије

СТАРИ БЕЧ – ПРЕД ХОФБУРГОМ

Репродукција снимка А. Јовановића 1855.
МГБ, инв. бр. АЈ 235

По напуштању Србије кнез Михаило је, ради упознавања и што ширег образовања, прво у пратњи Вука Ст. Караџића, а затим др Карла Пацела, од 1842-1850. провео на путовањима по Европи. Боравио је у Немачкој, Холандији, Белгији, Француској, Енглеској, Швајцарској, Италији, Грчкој, Пољској, Влашкој и Русији. Настанио се у Бечу где је од 1841. боравио и кнез Милош. Кућа кнеза Милоша налазила се у улици Салезијана.

портрети (литографије)

КНЕЗ МИХАИЛО

Рад А. Јовановића
ИМС, инв. бр. Л 16

Лепог изгледа и отменог понашања кнез Михаило, који је говорио немачки, француски, мађарски, свирао клавир, познавао филозофску мисао и књижевност свога времена био је радо виђен гост у круговима европског и аустријског племства.

ГРОФИЦА ЈУЛИЈА ХУЊАДИ (1831-1919)

Рад Ј. Пешког
ИМС, инв. бр. Л 858

Крећући се у круговима европског племства кнез Михаило је у Бечу упознао грофицу Јулију Хуњади, кћерку угарског грофа Ференца Хуњадија и Марије, рођене грофице Зичи.

литографија

ВЕНЧАЊЕ КНЕЗА МИХАИЛА И ГРОФИЦЕ ЈУЛИЈЕ ХУЊАДИ

Рад А. Јовановића
ИМС, инв. бр. Л 1602

У присуству кнеза Милоша и великог броја званица у руској капели у Бечу, 20 јула/1. августа 1853, венчали су се кнез Михаило и грофица Јулија Хуњади. Кум им је био руски посланик на Бечком двору барон Мајендорф.

фотографије

ДВОРАЦ КНЕЗА МИХАИЛА НА ПОЉСКОМ ИМАЊУ "ИВАНКА", БЛИЗУ БРАТИСЛАВЕ

Репродукција снимка А. Јовановића 1856.
МГБ, инв. бр. АЈ 1500

КНЕЗ МИХАИЛО И КЊЕГИЊА ЈУЛИЈА НА БАЛКОНУ ДВОРЦА НА ИМАЊУ "ИВАНКА"

Репродукција снимка А. Јовановића 1856.
МГБ, инв. бр. АЈ 931

Уз материјалну помоћ кнеза Милоша кнез Михаило је 1856. купио имање "Иванка" у словачком делу Угарске, одакле се са оцем 1858. вратио у Србију.

IV ДЕО

БРАЋА КНЕЗА МИЛОША – ЈОВАН И ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ

портрет (уље)

ЈОВАН ОБРЕНОВИЋ (1786-1850)

Рад У. Кнежевића 1836.
НМ, инв. бр. 1007

Млађи брат кнеза Милоша, рођен у Добрињи, учесник I и II српског устанка. Одан кнезу Милошу, обављао је многе поверљиве послове. Године 1816. предводио је прву српску депутацију у Цариград и био управник Рудничке, Пожешке и Ужичке нахије, са седиштем у Брусници, а затим у Чачку са титулом губернатора. Крајем 1842. после одласка кнеза Михаила са власти, напустио је Србију и живео у Новом Саду, где је 1850. умро и сахрањен у цркви св. Јована на гробљу у Новом Саду.

портрет (фотографија)

АНА ОБРЕНОВИЋ (1818-1880)

Репродукција снимка А. Јовановића 1874.
АС, ПО к. 66/40

Друга супруга Јована Обреновића из села Д. Врбава у Грузи, са којом се оженио 1837. после смрти прве супруге Круне из села Бершића. Ана је сахрањена у цркви св. Марка на Ташмајдану (Палилулска црква).

портрет (уље)

ЈЕВРЕМ ОБРЕНОВИЋ (1790-1856)

Рад А. Економа 1850-1860.
НМ, инв. бр. 2064

Најмлађи брат кнеза Милоша, рођен у Добрињи. По преласку у Брусници учио школу у кући Николе Милићевића у Луњевици. За време II устанка налазио се у турском заточеништву. Године 1816. постао је старешина Шабачке, а затим и Ваљевске, Соколске и Београдске нахије. Био је командант Подрињско-савске војне команде и живео у Шапцу. Од 1832. живео је у Београду као гувернатор. Бавио се трговином и био председник Државног савета, намесник кнезу Милану, а једно време противник кнеза Милоша. После одласка са власти кнеза Михаила 1842, напустио је Србију, живео у Пешти и на свом имању Манасија у Влашкој где је 1856. умро и сахрањен. Његова супруга Томанија касније је пренела његове посмртне остатке у манастир Раковицу.

портрет (уље)

ТОМАНИЈА ОБРЕНОВИЋ (1796-1881)

Рад А. Економа 1850-1860
НМ, инв. бр. 2065

Супруга Јеврема Обреновића, рођена у селу Јаребицама, кћи војводе Анте Богђевића из Лознице. Сахрањена је у манастиру Раковици.

фотографије

**КОНАК ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋА У ШАПЦУ САЗИДАН 1825.
ГОДИНЕ**

Репродукција снимка непознатог аутора
ИМС, фототека

**КОНАК ЈОВАНА ОБРЕНОВИЋА У ЧАЧКУ САЗИДАН 1835.
ГОДИНЕ**

Репродукција снимка непознатог аутора
ИМС, фототека

портрет (уље)

**АНКА ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋ, УДАТА КОНСТАНТИНОВИЋ
(1821-1868)**

Рад Ф. Треша 1885.
НМ, инв. бр. 2066

Кћерка Јеврема и Томаније, сестра од стрица кнеза Михаила са којим се дружила и била му врло блиска. Бавила се преводом са немачког и издала збирку приповедака "Наравоучителне повести". Погинула је приликом атентата на кнеза Михаила 1868. и сахрањена у манастиру Раковици.

портрети (фотографије)

МИЛОШ ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋ (1829-1861)

Репродукција снимка непознатог аутора
ИМС, инв. бр. И 1742

Син Јеврема и Томаније, брат од стрица кнеза Михаила, рођен у Шапцу, а школован у Војној академији у Берлину. Ожењен Маријом Катарци са којом је имао кћерку Томанију (умрла као мала) и сина Милана, касније краља Србије. Болестан од туберкулозе умро је у Београду 1861, сахрањен у манастиру Раковици.

МАРИЈА КАТАРЦИ, УДАТА ОБРЕНОВИЋ (1831-1879)

Репродукција снимка Н. Штокмана
АС, ПО к. 66/46

Кћерка влашког спахије Константина Катарција и Есмералде, рођене Балша. Удала се 1851. за Милоша Јеврема Обреновића али се развела и напустила мужа и малолетног сина Милана.

одећа (витрина)

УЛАНКА МИЛОША ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋА

ИМС, инв. бр. И 3192

фотографије

ЦРКВА СВ. ПРЕОБРАЖЕЊА У БУЗЕСКУ, ЗАДУЖБИНА КНЕЗА МИХАИЛА ИЗ 1860. ГОДИНЕ

Репродукција савременијег снимка
ИМС, фототека

Кнез Михаило је био и власник имања Мавродин у Влашкој (жупанија Телеорман), као и села Бузеску које је до II светског рата носило име "Слобода", како га је назвао кнез Михаило.

ЦРКВА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ У МАНАСИЈИ У ВЛАШКОЈ, ЗАДУЖБИНА ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋА

Репродукција савременијег снимка
ИМС, фототека

Јеврем, најмлађи брат кнеза Милоша, такође је поседовао имање у Влашкој, као и његова кћерка Анка која је имала имање Албешти, Јевремово имање Манасија наследили су прво његов син Милош, затим и унук Милан, касније краљ, који је повећао имовину куповином имања Нерешешти.

витрина

КОВЧЕЖИЋ ЗА НОВАЦ (ЧЕКМЕЧЕ) ГОСПОДАРА ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋА СА ИНИЦИЈАЛИМА

МГБ, инв. бр. УПЕ 340

ПОСЛУЖАВНИК ИЗ КУЋЕ ЈЕВРЕМА ОБРЕНОВИЋА
МГБ, инв. бр. УПЕ 119

КАШИЧИЦЕ ОД СРЕБРА, ДЕО ПРИБОРА ЗА ЈЕЛО
ТОМАНИЈЕ ОБРЕНОВИЋ СА ИНИЦИЈАЛИМА
МГБ, инв. бр. УПЕ 513-518

ЛЕПЕЗА АНКЕ ОБРЕНОВИЋ СА ИНИЦИЈАЛИМА
МГБ, инв. бр. УПЕ 278

ДНЕВНИК АНКЕ КОНСТАНТИНОВИЋ ИЗ 1836. ГОДИНЕ
АСАНУ, бр. 14147

НОТЕС ЗА ВИЗИТ-КАРТЕ И ВИЗИТ-КАРТЕ
ТОМАНИЈЕ ОБРЕНОВИЋ
ИМС, инв. бр. И 7294 А, Б

V ДЕО

ДРУГА ВЛАДА КНЕЗА МИЛОША ОБРЕНОВИЋА I 1858-1860

Због незадовољства туркофилском политиком једног броја уставо-бранитеља и Александра Карађорђевића, нарочито међу либерално орјентисаном интелигенцијом која је тражила активнију националну политику и већи утицај Народне скупштине у политичком животу Србије. Одлуком Светоандрејске скупштине 1858. године уклоњен је са власти кнез Александар Карађорђевић и кнез Милош Обреновић позван да се врати у Србију.

По повратку из Влашке, јануара 1859. године, кнез Милош је своме сину Михаилу поверио управу над војском. За време краткотрајне друге владавине захтевао је од Порте наставак исељавања турског становништва из српских вароши и паланака које је било заустављено после његовог одласка са власти 1839. године. Такође је захтевао право наследности у породици Обреновић, с обзиром на то да Турска није поштовала Берат о наследном кнежевском достојанству у породици Обреновић из 1830. године, као и промену Устава из 1838. године – иако Устав ни сâм није уважавао нити је променио апсолутистичке навике. За сараднике и министре изабрао је људе који су му највише одговарали и често их мењао. Либералима, помоћу којих је дошао на власт, није веровао, а присталице Карађорђа и кнеза Александра уклонио са положаја.

Тајним испорукама оружја, новца и слањем хајдучких чета помагао је побуне српског становништва у суседним крајевима под турском влашћу и, истовремено на Порти.

Умро је у седамдесет седмој години живота, 14/26. септембра 1860, у свом конаку у Топчидеру. Сахрањен је у саборној цркви у Београду.

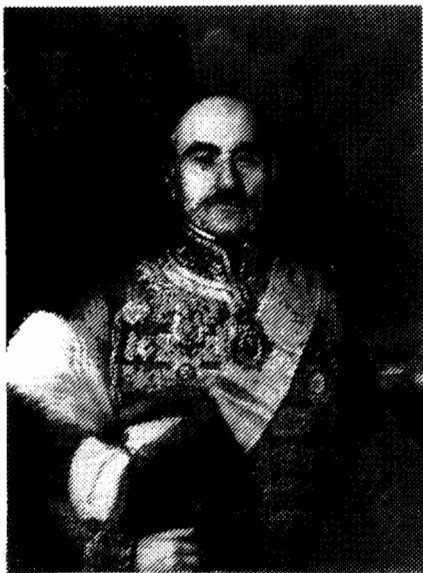
слика (уље)

ПРЕНОШЕЊЕ БАКЉЕ КРОЗ СТАМБОЛ-КАПИЈУ

Рад Ј. Јакшића, 1859.

НМ, инв. бр. 370

После одлуке Светоандрејске скупштине 1858, када је свргнут са власти кнез Александар Карађорђевић и поново изабран кнез Милош, одржано је народно весеље на коме су грађани и народни посланици носили кроз Београд бакљу и слику кнеза Милоша.

*Милош Обреновић I (1783-1860)
Вођа усипанка 1815. и кнез Србије
(1815-1839. и 1858-1860)
Рад Морица М. Дафинџера*

портрет (уље)

КНЕЗ МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ I

Рад М. Дафинџера 1848, у Бечу

НМ, инв. бр. 907

литографија

ДОЛАЗАК СРПСКЕ ДЕПУТАЦИЈЕ КНЕЗУ МИЛОШУ У БУКУРЕШТ 1859. ГОДИНЕ

Рад К. Сатмарија, 1859.

ИМС, инв. бр. Л 2254

документа

ПРОКЛАМАЦИЈА ЧЛАНОВА ПРИВРЕМЕНЕ УПРАВЕ, ИЛИЈЕ ГАРАШАНИНА, СТЕВЧЕ МИХАИЛОВИЋА И ЈЕФТИМИЈА УТРИЧИЋА КОЈУ ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА 12. ДЕЦЕМБРА 1858. ПОСТАВИЛА ДА ПРИВРЕМЕНО ВРШИ ВЛАСТ ДО ДОЛАСКА КНЕЗА МИЛОША

ИМС, инв. бр. И 4515

ЗАКОН О НАСЛЕДСТВУ КЊАЖЕСКО-СРПскоГ ДОСТОЈАНСТВА, ДОНЕСЕН НА МАЛОГОСПОЈИНСКОЈ СКУПШТИНИ 1859, КОЈИМ ЈЕ УТВРЂЕНО НАЧЕЛО НАСЛЕДНОСТИ И УВЕДЕНО ОЗНАЧАВАЊЕ РЕДОСЛЕДА КНЕЖЕВА ИЗ ДИНАСТИЈЕ ОБРЕНОВИЋ

АС, ДС 1859, бр. 693